

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2024-07-16 Nr. 1.03-0297

DĖL LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS 2023–2027 M. STRATEGINIO PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS KOMITETO POSĖDŽIO KLAUSIMŲ

Žemės ūkio rūmų Taryba, atsižvelgdama į tai, kad 2024 m. liepos 17 d. vyks Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano (toliau – SP) įgyvendinimo Stebėsenos komiteto posėdis, teikia šias pastabas bei pasiūlymus dėl numatomų svarstyti klausimų:

1) Dėl SP intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ pakeitimo

Žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM) siūlo tobulinti SP intervencinę priemonę „Gyvūnų gerovė“, tačiau ketinama keisti tik paukštininkystės sektoriui aktualias SP nuostatas. Siekiant skatinti ūkinių gyvūnų laikytojus užtikrinti aukštesnius gyvūnų gerovės standartus, siūlome iš esmės peržiūrėti visas intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklas, kurios apima ir daugiau gyvūnų rūšių (pieninius ir mėsinius galvijus, taip pat kiaules);

2) Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės (toliau – GAAB) reikalavimų keitimo

ŽŪM siūlo tobulinti GAAB 8 reikalavimus, papildant SP 3.10.4.1.2. dalį dėl draudimo naudoti augalų apsaugos produktus tarpinių pasėlių (įsėlio ir posėlio) ir azotą kaupiančių augalų plotuose. Siekiant aiškumo, siūlome tikslinti šią formuluotę, kadangi iš dabartinės nuostatos lieka neaišku ar reikalavimas bus taikomas ir tarpiniams pasėliams per žiemą, kadangi dabar nurodomi tik įsėlio ir posėlio, taip pat azotą kaupiančių augalų plotai.

Taip pat prašome patikslinti, koks yra paukščių veisimosi ir jauniklių auginimo sezonas, t. y. kokiomis datomis bus taikomi kraštovaizdžio elementų išlaikymo ir draudimo pjauti gyvatvores ir medžius reikalavimai. Ar priėmus SP pakeitimą nebus keičiamos šios datos?

Taip pat siūlome, kad analogiška GAAB 8 išimtis, kuri nuo 2025 m. bus taikoma, dėl mažiausios ariamos žemės, skirtos negamybiniam plotams arba objektams, dalies, t. y. ne mažiau kaip 4 proc. ariamosios žemės ūkio lygmeniu skirti negamybiniam plotams ir objektams (kraštovaizdžio elementams), būtų taikoma ir SP kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ veiklose „Augalų kaita“ bei „Tarpiniai pasėliai“;

3) Dėl SP intervencinės priemonės „Kraštovaizdžio elementų priežiūra“ keitimo

Atsižvelgiant į tai, kad ŽŪM siūlo sumažinti mažiausią tinkamą paramai plotą, už kurį būtų mokamos kompensacinės išmokos pagal SP intervencinę priemonę „Kraštovaizdžio elementų priežiūra“, prašome paaiškinti, kaip ir kuo remiantis buvo apskaičiuoti būtent tokie paramai tinkamų plotų intervalai: ūkiams iki 50 ha nustatyti 0,1 ha tinkamą paramai plotą, o ūkiams, didesniems kaip 50 ha, nustatyti 0,5 ha tinkamą paramai plotą;

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

4) Dėl SP intervencinės priemonės „Sodų ir uogynų tvarkymas gamtai palankiu būdu“ keitimo

Europos Sąjungos šalyse, tame tarpe ir Lietuvoje, pastebimai augant ekologiškų produktų paklausai, ekologiniams ūkiams tenka ambicingas uždavinys patenkinti padidėjusius vartotojų poreikius. SP ekologiniams ūkiams iškeltas siekis iki 2027-ųjų metų gamybos plotus išplėsti iki 13 proc., o 2030 m. – 15 proc. Be to, SP numatyti tikslai sutampa su ES Žaliojo susitarimo siekiu iki 2030 m. bent 25 proc. ES žemės ūkio paskirties žemės skirti ekologiniam ūkininkavimui.

Siekiant skatinti ekologinį ūkininkavimą bei didinti ekologinių ūkių plotus, taip pat nacionalinių įsipareigojimų įgyvendinimo, siūlome tobulinti SP intervencinę priemonę „Sodų ir uogynų tvarkymas gamtai palankiu būdu“, kad joje galėtų dalyvauti ir ekologinę gamybą vykdančios subjektais. Ekologams šiuo metu taikomi įsipareigojimai skiriasi, todėl nebūtų dvigubo finansavimo už tą patį įsipareigojimą tame pačiame plote;

5) Dėl SP intervencinės priemonės „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ keitimo

Siekiant iš esmės daryti teigiamą įtaką įvairioms pievų ir šlapynių buveinėms, išsaugant laukinius paukščius, tuo pačiu išlaikant ir prižiūrint pievas, siūlome tobulinti SP, kad pagal intervencinę priemonę „Negamybinės investicijos, susijusios su biologinės įvairovės, buveinių, kraštovaizdžių atkūrimu ir išsaugojimu“ bei intervencinės priemonės „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ veiklą „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“, tinkamu paramai plotu, už kurį mokamos kompensacinės išmokos, būtų laikomas ne mažesnis kaip 0,1 ha;

6) Dėl naujos intervencinės priemonės „Invazinių rūšių plitimo valdymas melioracijos griovių šlaituose“ įtraukimo į SP

Atsižvelgiant į tai, kad ŽŪM siūlo į SP įtraukti naują priemonę „Invazinių rūšių plitimo valdymas melioracijos griovių šlaituose“, prašome atsakyti į kilusius klausimus/pastebėjimus:

- Iš kurio finansinio laikotarpio (KPP 2014-2020 m. ar SP 2023-2027 m.) planuojama skirti naujai intervencinei priemonei įgyvendinti reikalingas lėšas (2 290 260 Eur)?;
- Kodėl numatoma skirti didesnę kompensacinę išmoką, jeigu pagal naujai siūlomą intervencinę priemonę, ją numatoma vykdyti jungtinės veiklos pagrindu? Nepriklausomai nuo to, kiek subjektų dalyvautų šioje intervencinėje priemonėje, įgyvendinant ją būtų taikomos analogiškos invazinių rūšių plitimo valdymo priemonės, todėl išmokų dydžiai turėtų būti suvienodinti;
- Kodėl invazinių rūšių gausą numatoma reguliuoti tik melioracijos grioviuose ir buferinėje zonoje (25-50 m.), įskaitant sureguliuotas upes? Invazinės rūšys paplitusios ne tik šiuose plotuose, todėl tikslinga būtų identifikuoti ir kitas teritorijas, tokiu būdu ne prevenciškai, bet iš esmės prisidedant prie invazinių rūšių plitimo mažinimo.

Pagarbiai

Pirmininkas

dr. Arūnas Svitojus

Modestas Rezgys, tel. 8 699 17769, el. p. m.rezgys@zur.lt